

СИЛА и ЖИВОТЪ

Бесѣди

Държани отъ Учителя

Първа серия

Ето човѣкътъ!

„Тогава Иисусъ излѣзе съ трънения

вѣнецъ и съ багреницата. И рече
имъ Пилатъ Ето човѣкътъ“

Ев. Иоанъ 19:5.

Подъ думата „човѣкъ“ или „человѣкъ“ на български се разбира същество, което живѣе цѣлъ вѣкъ; обаче, въ първообразния езикъ, въ езика, на който е написана тази фраза, „човѣкъ“ има друго значение – значи: Иисусъ, Човѣкътъ, Който иде на земята, Братъ на страждущитѣ. Какво трѣбва да разбираме подъ тия думи? Могатъ ли, като излѣземъ ние прѣдъ свѣта, да кажатъ хората за насъ: „Ето човѣкътъ“? За да се удостои човѣкъ съ това име, трѣбва да съдържа въ себе си четири нѣща: да е богатъ, да е силенъ, да има знания, да има добродѣтели. Ама ще кажете: „Какво дири тукъ богатството?“ – Богатството е почвата, условията, при които може да се развива човѣкъ; то е почвата, въ която се развива силата; послѣдната пѣкъ внася топлина и свѣтлина, които въздѣйствуватъ на растенето, на развитието. Като дойдемъ до знанието – то е методътъ, чрѣзъ който трѣбва да се разбира и регулира нашиятъ животъ. Добродѣтелята пѣкъ е цѣльта, къмъ която трѣбва да се стремимъ, И често хората задаватъ въпроса; „Какво трѣбва да правимъ?“ – Посѣйте едно житно зърно, и то ще ви

покаже какво трѣбва да правите. Ще кажете: „Какъ“. – Турете влада, и слънчевитѣ лъчи ще покажатъ какъждѣ се стреми житното зърно – къмъ една посока – къмъ слънцето – изворътъ на живота. И ние, като житното зърно, трѣбва да растемъ – да се стремимъ къмъ Бога. Но може да попита нѣкой: „Когато зърното израсте, стига ли до слънцето? А азъ искамъ да намѣря Бога“. – Тебѣ не ти е необходимо да знаешъ дѣ е Богъ, а само трѣбва да се стремишъ къмъ Него. Зърното е разбрало какво нѣщо е слънцето и е приело това, което желае. Сѣщиятъ законъ важи и за насъ – и ние трѣбва да произведемъ сѣщия резултатъ. Ние трѣбва да бждемъ посѣти, животътъ ни непрѣмѣнно ще има мжнотии, които съставятъ тия малки, но необходими спънки, както е съ житното зърно – извѣстно налѣгане е потрѣбно, и слѣдъ това ще дойде процесътъ на растенето, знанието, а когато завържемъ плодъ, това вече е добродѣтелята. Слѣдователно, трѣбва да бждемъ посѣти, трѣбва да ни се тури малко прѣстъ, да има малко налѣгане, слѣдъ туй трѣбва да растемъ нагорѣ и да придобиемъ знания, а това знание, слѣдъ като израсте до извѣстна степенъ, трѣбва веднага да се прѣвърне въ житно зърно. И слѣдъ туй ще прати Господарътъ да ожънатъ житото, и Той ще отдѣли потрѣбното отъ непотрѣбното – житото отъ кжклицата. Ние се раждаме, това значи изникваме; растемъ, развиваме се, умираме и ни заравятъ въ гроба, това е тъпкане, вършене. И отъ гумното Господъ ще прибере онова, което му трѣбва. Туй съотвѣтствува на плѣвнята и житницата: плѣвата турятъ въ плѣвнята, а зърната – въ житницата.

Прочетохъ ви 19. глава отъ Евангелието на Иодна, за да видите четиритѣ нѣща, които Христосъ носѣше на кръста – четири нѣща, които и ние трѣбва да научимъ, като туримъ

добродѣтелята на главата, която не бѣше прикована, отъ лѣва страна – знанието, отъ дѣсна силата, а отдолу при краката – богатството, и ние ще имаме тогава разпнатия човѣкъ. Т. е., като приковемъ богатството, силата и знанието, тѣхнитѣ сокове ще възлѣзатъ къмъ главата – къмъ добродѣтелята. Когато Господь иска да направи човѣка добъръ, приковава го на кръста – заковава неговитѣ богатства, сила, знания. А що значи заковаване? Турятъ го въ касата, да го не вземе нѣкой, да не разполага никой съ него, защото Господь ще разполага. Той казва: „Когато азъ работя, ти ще бѣдешъ спокоенъ“. И, понеже човѣкъ не иска да стои спокоенъ, Господь казва: „Заковете го, за да бѣда спокоенъ, азъ да работя...“ А когато ни приковатъ на този кръстъ, не бива да плачемъ, защото Господь работи тогава за насъ. Нещастенъ е онзи, който не е прикованъ на кръста. Който иска да се занимава съ него Господь, трѣбва да мине прѣзъ този процесъ на развитие. Говоря ви алегорично.

Прѣди тоя процесъ на развитие непрѣмѣнно трѣбва да има вѣра, вѣра непоколебима въ общия божественъ планъ, който има прѣдъ очи всички твари, които Богъ е създалъ. Не трѣбва да се съмнѣваме въ Бога, понеже Той е съвършенъ, всесиленъ; нали и Иисусъ на едно мѣсто казва: „Невъзможното за човѣка за Бога е възможно“. Божественитѣ пѣтища сж неизповѣдими. Не бива да се допуща мисълта, че тия пѣтища може да бѣдатъ изопачени и възпрѣни: то е невъзможно.

А когато сме приканени и сме трѣгнали въ божествения пѣтъ, трѣбва да имаме оная проста вѣра, която иматъ дѣцата, и да избѣгваме недостатъци като посочения въ слѣдния разказъ. Въ Англия единъ великъ художникъ

искалъ да изрисува картина, въ която да изобрази крайната бѣднотия. Съ дни и мѣсеци обикалялъ той Лондонъ, за да намѣри субектъ, който да подхожда на идеята. Намира най-послѣ едно дѣте окжсано, което му прилегнало на сърцето, и си казва: „Ето лицето, което ще послужи за създаване на картината!“ Приближава се до него, дава му своята картичка съ адреса и му казва: „Елате слѣдъ четири дена, има да Ви говоря нѣщо“. Това дѣте, като вижда човѣка тѣй облѣченъ, дума си: „Какъ ще отида при него така, почти изпокжсано“, и отива при познати да се пооблѣче и се прѣдстави, както се прѣдставятъ на царетѣ; намира дрехи, облича се и отива у живописеца. „Кой сте Вие?“ попиталъ го художникътъ. – „Азъ съмъ еди-кой“. – „Я си вървете! Ако искахъ такива, облѣчени, има ги съ хиляди. Вие ми трѣбвахте тѣй, както Ви видѣхъ тогава“. И ние, когато Небето ни покани на работа, искаме да се облѣчемъ. Обаче, силата не е въ нашитѣ дрехи, шапки, ржкавици и чепичета, нито въ якитѣ, вратовръзкитѣ и часовницитѣ – тѣ не съставятъ нищо важно; силата е въ нашия умъ, въ нашето сърце, въ благороднитѣ пориви и стремежи да правимъ добро. Когато имаме тия нѣща, другитѣ сами по себе, на свое врѣме, ще дойдатъ. Нима, когато отидемъ на Небето, трѣбва да си вземемъ дрехитѣ отъ тукъ? Господь, когато ни вика на Небето, съблича ни тукъ, Той не иска нашитѣ дрипи, а казва: „Донесете го както си е“. Когато нѣкой умре, всѣки отъ насъ се отврѣща отъ него; дори и ония, които сж го обичали, казватъ: „Махнете го по-скоро!“ Кждѣ е, тогава, тѣхната любовъ? Но Господь не се отврѣща и казва: „Донесете го, Менѣ ми трѣбва такъвъ, какъвто си е“. И когато ни турятъ въ гроба и ни оставятъ, какво прави Господь? Той почва да говори съ насъ, а не, както нѣкои мислятъ, че умрѣлитѣ се освобождаватъ. Пита ни: „Е, разбра ли живота, разбра ли какъвъ е смисълътъ на живота, който Азъ ти пратиохъ?“ Въ този именно разговоръ Господь рисува Своята

велика картина, тогава се заражда онзи процес: людетъ, слѣдъ като изпратятъ човѣка, почватъ да плачатъ и да изреждатъ всичкитъ негови добри качества – виждатъ божествената картина, която е изобразена въ тия качества.

Ние трѣбва да прѣтърпимъ страданията, които ни идватъ, и да извлѣчемъ поука отъ тѣхъ, Иисусъ съ Своитъ земни страдания искаше да ни даде примѣръ, че трѣбва да се подчиняваме на този божественъ процесъ. На едно мѣсто казва: „Нима азъ нѣмамъ власть да поискамъ Отецъ Мой да изпрати хиляди ангели, да ме избавятъ? Но, ако не изпълня това, за което съмъ дошълъ, какъ ще се повдигнатъ човѣцитъ?“ Па и самъ Той искаше да се издигне, Вие сте на земята, единъ день и за васъ ще дойдатъ бури, мжнотии и, може-би, сжщата участь, но, когато дойде този часъ, ни най-малко не трѣбва да го считате нещастие, защото тамъ, дѣто нѣма страдание, нѣма и забогатяване; тамъ, дѣто има скърби, има и радости; дѣто има смъртъ, има и възкресение. И онзи, който не иска да участвува въ страданията на човѣчеството, не ще спечели нищо. Па и що сж страданията? Слѣдствия отъ грѣшки, причинени нѣкога по наше неумѣние. Тия именно грѣшки се изправятъ чрѣзъ процеса на страданието. Този процесъ е методъ да се приспособимъ и достигнемъ до ония висши, възходящи трептения, които ни очакватъ на Небето. Трѣбва да се прѣнесатъ сто скърби, за да се понесе една божествена радость. Тогазъ именно ще оцѣнимъ, както трѣбва, онази радость и ще я задържимъ. И затуй Господъ започва съ страданията, за да ни кали (както желѣздарьтъ кали желѣзото, за да го направи годно за работа), да издържимъ радостта, която ще дойде отпослѣ.

Всѣки отъ насъ е нуженъ и много нуженъ на Господа.

Може за свѣта вие да не прѣдставлявате нищо, да сте една нула, обаче, за Бога сте важна единица. Само Господь, Който ви е пратилъ на земята, оцѣнява вашитѣ страдания, и, слѣдователно, не трѣбва да се безпокоите какво свѣтътъ мисли за васъ; Онзи, Който ви е пратилъ, Той мисли за васъ и ви оцѣнява. За васъ е важно да имате одобрението на Бога. Ако Господь е съ васъ, вие ще бъдете красиви, а свѣтътъ обича красивото; ако Той е съ васъ, вие ще бъдете богати, силни, добри, а доброто всѣкога се почита.

Сега ще ви говоря за Бога, не като същество, както казватъ философитѣ, отвлѣчено, разпрѣснато изъ пространството, Който не знаете къде е, а за онзи Господь, за Когото проповѣдвамъ, Който мисли за насъ, Който наблюдава, постъпкитѣ ни, изправя, поправя, наказва, облича, съблича – кара да се раждаме и умираме. Що е умирање? Господь прави операция, вижда, че вие ще изгубите много, скратява процеса на вашия животъ – „за да не направи дългъ повече, вземете му капитала, който съмъ му далъ, врѣмената не сж сега благоприятни, оставете го за друго врѣме, доведете го при Мене“. И въ този процесъ ние мислимъ, че свѣтътъ ни е забравилъ. Но, ако свѣтътъ ни е забравилъ, Господь мисли за насъ. А свѣтътъ трѣбва непрѣмѣнно да ни забрави. Една мома никога не може да се омъжи, ако люби всички момци; трѣбва да избере едного и да каже: „Това е моятъ свѣтъ“. Та и въ живота този фактъ е сжщо тѣй вѣренъ. Вие трѣбва да имате само единъ Господь. Има много богове въ свѣта, които ще искатъ да ви прибератъ; но вие трѣбва да намѣрите вашия Богъ, съ Когото можете да живѣете, да се развивате, богатѣете.

Писанието казва: „Богъ не е само на небето; Той живѣе въ сърцата на смиренитѣ“; слѣдователно, първото качество, което трѣбва да придобиете, за да може Той да заживѣе въ васъ, е смирение. Но това смирение не е като смирение на една овца – като ви набиятъ или счупятъ краката, да кажете; „Нѣма какво да се прави!“ Не е смирение, когато ви взематъ всичкото богатство, да кажете: „Ние се смирихме“. Смирение е, когато имате всички богатства, сила, знания, доброто, да създадете и кажете: „Господи! Ти разполагашъ съ всичко, каквото имамъ“. А сега всѣки единъ прави слѣдното: всички проповѣдватъ Евангелието и сѣ свѣта оправятъ; но, щомъ опре Господъ до тѣхнитѣ прѣпълнени кесии, извикватъ; „А, тамъ не може! Половината, вижъ, можемъ да дадемъ, но всичкото не“. Като дойде до силата, казватъ: „Ти не можешъ да разполагашъ съ всичката ми сила“. Ала, когато се намираме въ нужда, искаме и Го молимъ да ни ръководи и помогне. Този начинъ на човѣшко разбиране живота прѣобладава въ всички философии отъ хиляди години насамъ. И нашитѣ нещастия идатъ тъкмо отъ това. А Исусъ съ Своя животъ иска да ни покаже пътя. Мнозина християни разбиратъ, че, като станатъ християни, трѣбва да напуснатъ свѣта. Вие можете да се откажете отъ вашитѣ къщи, богатства, жени, дѣца, и при все това пакъ да мислите за тѣхъ. Можете да отидете въ нѣкой уединенъ манастиръ и пакъ да мислите: „Какво ли станаха жена ми, дѣцата ми, къщата ми?“ А това значи, че вие не сте се отказали отъ тѣхъ, че не сте свободни. Да се откажемъ отъ нѣщата, не значи да ги забравимъ, а да оставимъ хората свободни – да оставимъ жената да постъпва, както тя знае, да оставимъ сина да постъпва, както той знае. Да се откажемъ отъ свѣта, значи да го напуснемъ, да не му прѣчимъ, – нека си върви по своя пъть, можемъ ли да спремъ течението на рѣката? Трѣбва да

я оставимъ да върви по своя пъть, можемъ да направимъ само едно – да я използваме. Тъй сящо не можемъ да спремъ и живота, а трѣбва само да използваме нѣщата. И Исусъ ясно и положително ни казва: „Ако Ме обичате“ – а трѣбва да Го обичаме – никакъ не казва: „Горко вамъ, ако не Ме обичате!“ Не! Господь никога не иска насила жертви отъ насъ.

Хората казватъ: „Защо Господь, като е всемогъщъ, не оправя свѣта?“ – Какъ да го оправя?“ – „Онзи, който лъже, да му изсъхне езикътъ; онзи, който краде, да му изсъхне ржката“. Ами тогава ние щѣхме да имаме единъ свѣтъ само отъ нѣми и сакати. Какъ мислите – щѣше ли да ни бжде приятенъ такъвъ единъ свѣтъ, само отъ неджгави хора? Господь, обаче, дава диаметрално противоположно управление, върви по обратния на този процесъ и казва, че, който иска да бжде господарь, трѣбва да бжде слуга. Тоя процесъ състои въ слѣдното. Силнитѣ хора искатъ обикновено всички рѣки да се вливатъ въ тѣхната рѣка; въ доброто, обаче, процесътъ е тъкмо обратенъ – Господь се разлива въ малки рѣкички и, намѣсто Той да ги управлява, оставя тѣ сами да се управляватъ. Може да направите единъ малъкъ опитъ въ вашия домъ. Да излѣзе отъ васъ мисълта вие да управлявате; турете си на ума да станете слуга – да станете слуга зарадъ Господа, и тогава ще слѣзете на мѣстото на Господа. Търсите Господа на небето, но Той не е тамъ; когато вие пѣшкате и страдате, Той е въ васъ. И туй, което хората наричатъ растене, напрѣдване, то е, че въ този процесъ работи Господь. Той е най-добриятъ работникъ. Нѣкои се оплакватъ: „Защо Богъ не вижда нашитѣ страдания?“; но Той казва: „Нѣмамъ врѣме; азъ съмъ толкова заетъ съ вашитѣ работи, заетъ съмъ съ много по-важни

ваши работи; когато остане време, ще се занимаем със вашите външни дребни недоразумения". Туй не е алегория, а действителност. Има един стих във Свещеното Писание, във който Господь казва: „Азъ бѣхъ на Израиля като натоварена каруца, въ която хората постоянно турятъ всичко“. Страданията, обаче, които тукъ изпитваме, сѣ страдания на Господа; Той страда и плаче въ насъ. Казваме: „Азъ плача, скръбна ми е душата“; но, когато кажемъ: „Господи! прости – азъ Ти причинихъ толкова страдания съ нечисти мисли и действия“, тогава ще дойдемъ на онзи истински път, който ще ни избави отъ съвременното зло. И най-сетнѣ, трѣбва да оставимъ нашия Господь да закрѣпне въ насъ. Ние сме Го свързали съ вжжета и сме Го приковали. Трѣбва да Го положимъ и оставимъ спокоенъ въ гроба, и Той тогава ще възкрѣсне и ще ни освободи. И бждете увѣрени въ едно нѣщо: ония, които спѣватъ пѣтя Му, то сме ние, хората: дяволитѣ не спѣватъ пѣтя Господенъ. Понеже Той е положилъ закона на свободата, Той не може, не иска да измѣни тоя законъ, и, докогато не дойдемъ до това съзнание доброволно да се подчинимъ, Той нѣма да ни избави. Трѣбва да проникне въ насъ дълбоко съзнанието да бждемъ подобни на Него. Тогазъ нашитѣ богатства, сила, добродѣтели ще употребимъ за въздигане – на кого? – на нашитѣ братя, на нашитѣ ближни. Всѣки отъ насъ трѣбва да търси и цѣни душичѣ на своитѣ братя, а не да обича тѣхнитѣ тѣла. И мога да ви кажа, че Иисусъ, като е дошълъ тукъ, и сега не е напусналъ земята; Той живѣе между човѣцитѣ, работи между тѣхъ и трѣбва вече да възкрѣсне въ насъ. Да имаме вѣра, но не оная вѣра и онзи страхъ, които имаха евреитѣ – „Ние нѣмаме другъ царь, освѣнъ кесаря“, та, когато този кесарь, слѣдъ нѣколко години, разруши Иерусалимъ и събори храма имъ, тѣ се отказаха отъ него. И сега може да каже човѣкъ: „Кесарь е моятъ царь“, но послѣдствията ще бждатъ сжшитѣ.

Нека се повърна. Изпърво трѣбва въ този свѣтъ да живѣемъ, да се подготвимъ; не можемъ да живѣемъ на Небето, защото тамъ топлината и свѣтлината сж много ярки. Както градинарътъ, когато прѣсажда борове, снети отъ високо мѣсто, прави разни прѣсадки, додѣто да ги аклиматизира, тѣй и Небесниятъ Отецъ не може да ни вземе отъ тукъ и направо да ни посади въ Райската градина. Дори и нашата училищна система е тѣй наредена: най-напрѣдъ трѣбва да минемъ първо отдѣление, че послѣ – второ, по-нататкъ – класоветѣ, университета и най-послѣ да влѣземъ въ свѣта. То сж сѣ методи на културата, къмъ които трѣбва да се приспособи онзи, който иска да напрѣдне. Единъ християнинъ, по моето схващане, не трѣбва да бжде глупавъ човѣкъ и да казва: „Както даде Господъ“. Когато сте изорали нивата си, вие посѣвате жито, защото, ако не посѣете жито, какво ще даде Господъ? Бурени и тръне. Обработете лозето, посадете го, и то ще ви даде плодъ И каквато лоза посадите, таквъвъ плодъ ще даде – ако посадите долнокачествени прѣчки, ще ви даде киселица. Господъ даде на вашето дѣте добъръ умъ, но вие какво посадихте въ неговия умъ – дали ония зародиши, които ще дадатъ добъръ плодъ? Ние искаме да бждемъ добродѣтелни, силни, богати; можемъ да имаме и добродѣтель, и сила, и богатство, и е потрѣбно да ги имаме: условията, при които тѣ вирѣятъ и може да се развиватъ, сж: божественитъ зародишъ, божественитъ законъ и божественото равновѣсие. Равновѣсието – това е добродѣтелята, законътъ – това е знанието, условията – това е силата, зародишътъ – това е богатството. Но ще ме попитате: „Какъ ще намѣримъ Господа?“ – Много лесно нѣщо. Единъ искалъ да направи смѣшка и да дразни едного, който му рекълъ: „Ние сме въ градина, въ която има много хубави

ябълки“. – „Но азъ не виждамъ нищо“, отговорилъ му другиятъ, като си затворилъ очитѣ; приятельтъ му зашилъ една плѣсница, и онзи прогледналъ и видѣлъ. Тѣй и Господь понѣкога ни зашиє плѣсница, и ние видимъ. Онѣзи отъ васъ, на които сж затворени очитѣ, да искатъ да имъ се отворятъ. Съврѣмениятъ свѣтъ аргументира и казва: „Кждѣ е Господь? – Той е и въ дърветата, и въ камънитѣ, и въ земята“; обаче, когато дойде нещастieto, всѣки се обръща нагорѣ и вижда, че Той е тамъ, и извиква: „Господи!“ Ето затуй сж нещастията – тѣ сж плѣсницата, която ни зашива Господь, като ни казва: „Азъ ви създадохъ да гледате, а не да стоите съ затворени очи“. Та ние, за да се издигнемъ, трѣбва да добиемъ състоянието на дѣцата – да търсимъ и да бждемъ възприемчиви.

Сега ще ви кажа друго нѣщо. Какъвъ е нашиятъ методъ, по който трѣбва да работимъ? Отсега нататкъ трѣбва всѣкога да сме свързани уметвено и сърдечно съ всички хора по земята, защото спасението е въ нашитѣ общи молитви – „сѣединението прави силата“. А когато умоветѣ и сърцата на хората се сѣдинятъ, тогава ще настѣпи царството Божие на земята. У приятель, когото дѣйствително обичаме, не бива да търсимъ недостатъцитѣ му: и той, като насъ, може да ги има; недостатъцитѣ сж външната дреха, съ която е облѣченъ човѣкъ; но човѣшката душа е чиста, тя не може да се развали, не може да се разруши; вашата божествена душа никой не е въ състояние да поквари. Може да се нацапа отвънъ, но вътрѣшно не може, понеже Богъ обитава въ нея. А немислимо е да се разруши нѣщо, което Богъ пази. Ние можемъ да се подчиняваме на свѣта, както е казалъ Иисусъ на Пилата, който му рекълъ: „Азъ имамъ власть да те разпна“ – „Подчинявамъ се на онзи, който ти е далъ тази власть, но моята душа е свободна“. Трѣбва да се подчинимъ на

врѣменнитѣ страдания; ние не можемъ да ги разберемъ, но, когато умремъ и възкрѣснемъ, ще разберемъ защо сж били тѣ. Всички досега сж се терзали отъ трепети и страхове въ живота. А това не е животъ. Животъ е, когато човѣкъ е изпълненъ съ благородни чувства. Щастливъ е онзи, който се радва, че е могълъ да направи добро безкористно. Нѣкой ви докачилъ, не му снемате шапка, не се ржкувате; може и да се ржкувате, безъ това да е ржкуване; може да му снемете шапка, безъ това да е зачитане. И обикновено снемаме шапка на по-голѣмъ; но съ това нѣкакъ му казваме: „Можешъ ли ме повиши?“ Има една дяволска риба въ морето, която, каквото срѣщне по пѣтя, сѣ го поздравлява. И човѣкъ хваща нѣкого за ржка. Защо? Тия дяволски прѣсти на човѣшката ржка много говорятъ; напр., най-малкиятъ казва: „Пари можешъ ли ми да? Трѣбва търговия да почна. Загуби имамъ отъ нея, ограбенъ съмъ, можешъ ли ми помогна?“ Безименниятъ – „Азъ желая художнишка слава и знания“. Срѣдниятъ – „Азъ искамъ права и привилегии“. Показалецътъ – „Менѣ ми трѣбватъ почитъ и уважение“. Палецътъ – „Азъ искамъ сила и умѣние“. Поздравениятъ, ако може и желае, ще му даде. И трѣгнатъ двама, че послѣ трима въ обществото и образуватъ котерия, ала не намиратъ онова, което търсятъ. И най-послѣ дойде Иисусъ и каза: „Това, което вие търсите – богатство, сила знания, доброта – азъ мога да ви го дамъ. Нѣма никой отъ васъ, който е оставилъ баща си и майка си за Мене и да не е приелъ стократно бѣдешия животъ“. Ето Човѣкътъ, Който може да се ржкува съ насъ, Който може да ни даде и богатство, и сила, и знания, и доброта. Но хората казаха: „Махнете, разпнете Го“; на което Пилатъ имъ забѣлѣжи: „вие Го изгубвате“. Иисусъ и днесъ седи прѣдъ васъ, и азъ ви казвамъ: „Ето Човѣкътъ, Когото вие търсите, Човѣкътъ, Който само може да внесе спокойствие въ вашитѣ сърца, да ви даде умъ, да ви даде здраве, обществено положение, да ви по-

вдигне, да ви покаже пътя, да се проясни вашият ум“. Но вие въ вашето съмнѣние казвате: „Покажете ни Го да Го видимъ!“ – Азъ ще ви приведа едно сравнение. Задава се вечерь отдалечъ човѣкъ съ малка свѣщъ, азъ ви казвамъ: „Ето човѣкътъ, който ви носи свѣтлина“; вие, обаче, виждате свѣщта, не виждате човѣка, него ще видите – кога? – когато изгрѣе слънцето. Търсете сами тая свѣтлина, която носи Човѣкътъ, – тя ще ви помогне да намѣрите пътя, по който трѣбва да вървите. Така трѣбва да схващате въпроса. Да ви дамъ едно друго, по-ясно сравнение. Допуснете, че ви ввеждамъ въ една богата, но тъмна приемна, и ви казвамъ: „Това е една стая съ чудни украшения, съ грамадни богатства, тамъ въ онзи жгълъ има това, въ другия – туй и туй“. – „Може, ама кой знае, не виждамъ нищо“, възразявате. Внеса ли малка свѣщъ, тогазъ близкитѣ прѣдмети почватъ да се очертаватъ; внеса ли още една, прѣдетитѣ по-ясно се очертаватъ; като се увеличатъ свѣшитѣ, стаята постепенно сѣ повече и повече се освѣщава; като свѣтне електрическата лампа, прѣдетитѣ ставатъ ясни, а като дойде дневната свѣтлина, всичко се вижда. Свѣтътъ е като тая стая, и всѣки отъ насъ трѣбва да бжде свѣтоносецъ, да носи по една свѣщъ, и, като влѣземъ всички съ своитѣ свѣщи и ги туримъ една до друга и така увеличимъ свѣтлината, ще видимъ много. Вашитѣ мозъци – това сж свѣщи. Азъ не обичамъ хора, които носятъ угасени свѣщи, а само такива, които носятъ запалени свѣщи, като на Разпети Петъкъ. Всѣки отъ насъ самъ трѣбва да бжде запалена свѣщъ. Прѣданъ, любящъ, добъръ човѣкъ е запалена свѣщъ И грѣшка голѣма е да бжде човѣкъ изгасена свѣщъ. Питате: „Какво да правимъ“. – Трѣбва да се молите единъ за други, да пращате добри мисли на своитѣ приятели, да се молите за тѣхъ, да искате да бждатъ благословени, и Господъ, като благослови тѣхъ, ще благослови и васъ. А защо да се молимъ? Прѣзъ лѣтния

сезонъ на 1899 г. въ Новопазарско стана голѣма суша; околнитѣ турци отъ 39 села се събиратъ и се молятъ за дъждъ, и завалѣва дъждъ; българитѣ си казватъ: „Богъ, като праща на тѣхъ дъждъ, ще прати и намъ“; обаче, не падна надъ тѣхнитѣ села, и говедата имъ измършавѣха отъ гладъ. Когато хората се молятъ, моли се и ти: и ти трѣбва да си подадешъ прошенияето; Господъ нѣма да държи особена графа за тебе, ако не се молишъ. Молитвата има велика сила, и съврѣменнитѣ хора трѣбва да бждатъ хора на молитвата: съ молитвата ще подготвимъ своя умъ и своето сърце. И не за себе си да се молимъ: то е егоизъмъ. – Не искамъ да се занимавамъ съ умоветѣ на хората, моето желание е да се занимавамъ съ тѣхнитѣ сърца, защото всичкото зло се таи въ сърцата. Па и самъ Господъ казва: „Сине мой, дай си сърцето“. Трѣбва да започнемъ сега едно прѣчистване, като за Великденъ – да отворимъ прозорцитѣ и да измиемъ пода. Всички пшкaме подъ едно брѣме, всѣкждѣ има обща дисхармония, мъжъ и жена не могатъ да се споразумѣятъ – кжща дѣлятъ, пари дѣлятъ, жената не е доволна, че мъжътъ държалъ паритѣ. Дали мъжътъ или жената ги държатъ – това е безразлично. Спогодете се кой да бжде касиерътъ. Спорятъ кой да държи първо мѣсто въ кжщи – дали кокошка или пѣтелъ да пѣе. Шо за кокошки и пѣтли? – това не съставлява никаква важность въ живота. – Казахъ, друго е важно.

Иисусъ е дошълъ и работи, и когато свѣтлината идва, тя идва постепенно, тихо, безъ шумъ. Той нѣма да дойде като грѣмотевица, както нѣкои го очакватъ. – И това може да стане, но тамъ не е Иисусъ. Когато Пророкъ Илия отишълъ въ пустинята и се прѣдалъ на постъ и молитва и когато дошла буря и огънь, а Илия закрилъ очитѣ си, Богъ не е билъ въ

бурята и огъня, а въ тихия гласъ, който говорѣлъ. Господь не е въ вашитѣ страдания, въ вашата сила, въ вашитѣ знания. Къдѣ е? Въ любовта. Ако любите, Той е въ васъ. Не любите ли, нѣма Го. И вие трѣбва да любите – туй е законътъ. Ние не любимъ, а чакаме хората да ни любятъ! То значи да седимъ прѣдъ печка и да чакаме да ни донесе другъ дърва да се стоплимъ. Ние, ние сами трѣбва да имаме туй гориво, което да използваватъ и други.

Ние, които слѣдваме Исуса, Който ни е далъ достатъчно сили, трѣбва, най-сетнѣ, да Го пуснемъ да влѣзе въ насъ. Сега, азъ ви оставямъ този Човѣкъ: ще Го приемете ли или разпнете, ще Го пуснете ли или ще кажете: „Не Го искаме“ – този е въпросътъ, който трѣбва да рѣшите. Ако кажете: „Пуснете Го, той е нашъ Господь“, вие сте разрѣшили въпроса, и ще дойде благословението. И тогазъ ще се изпълнятъ думитѣ на Писанието: „Азъ и Отецъ Мой ще дойдемъ и ще направимъ жилище въ васъ“. Тогазъ свѣтлината ще бѣде въ насъ, и ние всинца ще се примиримъ.

(Бесѣда, държана на 16 мартъ 1914 г. въ София).

